

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušítkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **J. E. H.**
státní příslušnost Marocké království
hlášený pobyt: ZZC Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní
Lhoty
zastoupeného Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem
sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2025, č. j. OAM-1673/BA-BA01-LE24-2024, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 13. 2. 2025, č. j. OAM-1673/BA-BA01-LE24-2024 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 5. 3. 2025 domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým byla žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce má za to, že žalovaný nesprávně vyhodnotil jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, neshromáždil si dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nedostatečně zjistil skutkový stav.
3. Připomněl, že přicestoval v létě roku 2014 z Maroka do Španělska, následně pokračoval přes Francii do Belgie, do Holandska a do Německa. Doplnil, že má berberskou národnost (Amazigh), vyznává sunnitskou větev islámu. Se svou ženou (Češkou) se cítí být ženatý optikou islámského práva. Na území ČR pobývá od roku 2017 nepřetržitě.
4. V zemi původu byl žalobce diskriminován na základě příslušnosti k sociální skupině (etnika). Žalovaný se podle žalobce nezabýval adekvátně azylovým příběhem žalobce, omezil se pouze na komentář k Marockému království coby bezpečné země původu. Nevyjádřil se dále, zda napadené rozhodnutí zasahuje do práva na rodinný a soukromý život žalobce. Skutečnost, že žalobce nepodal žádost o mezinárodní ochranu neprodleně, nemůže jít žalobci k tíži. Žalobce namítl neaktuálnost zpráv o zemi původu žalobce.
5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout a uvedl, že popírá oprávněnost žalobních námitek. Žalovaný připomněl judikaturní závěry, že ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu; bylo proto na žalobci, aby doložil a prokázal, že v jeho případě domněnka bezpečné země původu neplatí. Žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, z něhož citoval. Připomněl také, že v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se již neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 nebo 14 a dále z hlediska podmínek pro udělení doplňkové ochrany.

Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci rozhodl soud bez jednání v souladu s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
7. Krajský soud ve stručnosti zrekapituluje průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany: žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 12. 2024, učinil tak poté, co byl rozhodnutím Policie ČR ze dne 8. 12. 2024 zajištěn za účelem správního vyhoštění, když byl dne 7. 12. 2024 kontrolován hlídkou Policie ČR a bylo zjištěno, že nemá na území ČR oprávnění k pobytu. Při poskytnutí údajů ke své žádosti uvedl, že není členem žádné politické strany ani hnutí. Popsal svou nelegální cestu do Evropy. O mezinárodní ochranu požádal, protože v Maroku má problémy, protože je Amazigh.
8. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, konkrétně se jedná o Informaci OAMP: Hodnocení Maroka jako bezpečné země původu ze dne 16. 5. 2024, dále Informace MZV ČR ze dne 31. 10. 2023 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Maroka a dále Informace OAMP ze dne 4. 1. 2021 o situaci Berberů v Maroku.

9. Součástí podkladů je také internetový článek Českého rozhlasu ze dne 5. 1. 2025 „Po desetiletích arabizace se Berbeři v severní Africe konečně dočkali uznání vlastních práv“.
10. Dne 13. 2. 2025 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, v němž konstatoval, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je špatná ekonomická situace v Maroku, žalobcem pocítované etnické diskriminace, neboť je Berber a dále kvůli obavám, kterým by v Maroku mohl čelit včetně bezdůvodného obvinění a potrestání z důvodu absence zákonnosti.
11. Předně žalovaný zdůraznil, že ČR považuje podle vyhl. č. 328/2015 Sb. Maroko za bezpečnou zemi původu, v Maroku obecně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení. Žalovaný rovněž připomněl okolnosti zadržení a zajištění žalobce a uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově.
12. K obsahu jím shromážděných podkladů ve vztahu k situaci Berberů odkázal na zprávu ze dne 4. 1. 2021 a zdůraznil, že třebaže jde o informaci již 4 roky starou, je žalovaný přesvědčen, že je stále způsobilá sloužit jako podklad pro posouzení žádosti žalobce. Trendy popsané touto informací podle žalovaného potvrzuje zpráva Českého rozhlasu z 5. 1. 2025.
13. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
14. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště,
 - ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 - který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a,
 - který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a
 - který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
15. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu, ministerstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce. Podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., Česká republika považuje Alžírsko za bezpečnou zemi původu.
16. Krajský soud se především zabýval zhodnocením obsahu informací o zemi původu žalobce z hlediska kritérií, která plynou z procedurální směrnice a která vyložil NSS v rozsudku č.j. 10 Azs 161/2022-56, v němž zdůraznil, že: *„ministerstvo vnitra může zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, pokud dodrželo požadavky na pravidelnost přezkumu statusu bezpečné země původu podle čl. 37 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany ve spojení s § 86 odst. 4 citovaného zákona. Ministerstvo tedy musí přezkoumat bezpečnost země alespoň jednou za kalendářní rok. Ministerstvo vnitra*

může zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, pokud dodrželo požadavky na pravidelnost přezkumu statusu bezpečné země původu podle čl. 37 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Podle čl. 37 odst. 3 směrnice se hodnocení bezpečnosti země původu zakládá mj. na informacích z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a Rady Evropy. Z těchto zdrojů musí ministerstvo při hodnocení bezpečnosti země pravidelně vycházet. Pokud z nich naopak plynou poznatky o tom, že konkrétní země není nebo nemusí být bezpečná, musí ministerstvo případné označení země původu za bezpečnou důkladně vysvětlit. Ministerstvo vnitra může zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, pouze pokud informace o zemi zařazené na seznam bezpečných zemí původu, které jsou součástí správního spisu, dokládají, že tato země skutečně splňuje podmínky podle přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany a podle § 2 odst. 1 písm. k) citovaného zákona.“

17. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný při posouzení Alžírsko jako bezpečné země původu vycházel ze čtyř dokumentů, a to *Maroko Informace MZV ČR*, č.j. 126256-6/2023-MZV/LPTP ze dne 31. 10. 2023, *Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti*, dále *Maroko, Hodnocení Maroka jako bezpečné země původu* ze dne 16. 5. 2024, *Maroko – Situace Berberů v Maroku* ze dne 4. 1. 2021 a z článku Českého rozhlasu ze dne 5. 1. 2025.
18. Krajský soud nejprve k posledně citovanému zdroji informací podotýká, že z jeho obsahu vyplývá, že se jedná o reprízu článku z roku 2022.
19. Pokud se jedná o ostatní zdroje informací, lze za aktuální považovat pouze listinu *Maroko, Hodnocení Maroka jako bezpečné země původu* ze dne 16. 5. 2024.
20. K otázce postavení Berberů v Maroku však žalovaný vycházel v zásadě pouze z listiny *Maroko – Situace Berberů v Maroku* ze dne 4. 1. 2021 a z článku Českého rozhlasu ze dne 5. 1. 2025, jenž je však reprízou z roku 2022.
21. Vzhledem k tomu, že žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu odůvodnil svou příslušností k národnosti Amazigh, dospěl krajský soud k závěru, že vzhledem k berberské národnosti žalobce není závěr o Maroku jako bezpečné zemi původu založený na výše citovaných dokumentech dostačující a zejména není v souladu s požadavky kladenými zákonem o azylu a unijním právem, a to z hlediska kritérií, která plynou z procedurální směrnice a která vyložil NSS v rozsudku č.j. 10 Azs 161/2022-56.
22. Krajský soud dále odkazuje na závěry přijaté v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2024, č. j. 41 Az 14/2022-154. V něm dovodil, že ustanovení § 16 odst. 3 (nyní odst. 4) věty druhé zákona o azylu – vložené do zákona za účelem překonání usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010-107, č. 2289/2011 Sb. NSS – kromě toho všeho nedává smysl. Pokud se má posuzovat, zda žadatel podle § 16 odst. 2 zákona o azylu prokázal, že v jeho případě nelze jeho zemi původu považovat za bezpečnou, pak se to nedá učinit jinak než právě posouzením, zda prokázal, že by mohl v zemi původu čelit pronásledování nebo že mu tam hrozí vážná újma. Žalovaný tedy tuto otázku posoudit musí. Přesto ho má závěr, že žadatel nebude čelit pronásledování nebo vážné újmě, vést k tomu, že tuto otázku posuzovat nemusí. To mnoho rozumu nedává.

23. Smysl naopak dává věta druhá § 16 odst. 3 (odst. 4) zákona o azylu pro rozpor s unijním právem nepoužít a držet se čl. 32 odst. 2 procedurální směrnice. Podle něj lze – zcela logicky – žádost zamítnout pro zjevnou nedůvodnost, jen pokud předtím žalovaný zjistí, že žadatel nesplňuje podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. To bude muset žalovaný učinit v novém rozhodnutí.
24. Optikou uvedených závěrů je tedy třeba uzavřít, že jestliže žalovaný aplikoval při svém rozhodování § 16 odst. 4 větu druhou zákona o azylu, který od 1. 7. 2023 obsahuje totožné znění jako předchozí § 16 odst. 3 zákona o azylu, nezabýval se podmínkami pro udělení mezinárodní ochrany a stěžejním bodem pro jeho posouzení žádosti jako zjevné nedůvodné byla skutečnost, že žalobce pochází z bezpečné země původu, pak tento jeho postup odporuje čl. 32 odst. 2 procedurální směrnice.
25. Krajský soud také dospěl k závěru o důvodnosti námitky, že žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nedostatečně zjistil skutkový stav, a proto napadené rozhodnutí zrušil. V dalším řízení se bude žalovaný zabývat národností žalobce; v této souvislosti zajistí relevantní a aktuální informace o situaci národnosti Amazigh v Maroku. Na základě těchto informací pak rozhodne o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany.
26. Jelikož krajský soud zrušil napadené rozhodnutí na základě závěru, že informace o Maroku jako bezpečné zemi původu žalobce z hlediska kritérií, která plynou z procedurální směrnice a která vyložil NSS v rozsudku č.j. 10 Azs 161/2022-56, neobstojí, nezabýval se již dalšími žalobními námitkami.

Závěr a náklady řízení

27. Na podkladě výše uvedených skutečností krajský soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. z důvodů podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem krajského soudu. Bude na žalovaném, aby se opětovně zabýval žalobcovou žádostí a s přihlédnutím k národnosti žalobce a jeho azylovému příběhu. V této souvislosti zajistí relevantní informace o situaci národnosti Amazigh v Maroku, přičemž však nebude aplikovat § 16 odst. 4 zákona o azylu.
28. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení úspěšný, avšak, jak vyplývá ze spisu, mu s tímto řízením žádné náklady nevznikly. O odměně ustanoveného advokáta soud rozhodne samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. dubna 2025

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce

